

танняў. З гэтай мэтай павінны атрымаць самае шырокае выкарыстанне актыўныя метады навучання.

Казлоўская Ю.П.,
выкладчык

АКТИВІЗАЦЫЯ ПАЗНАВАЛЬНЫХ ПРАЦЭСАЎ ЯК ФАКТАР ФАРМІРАВАННЯ І РАЗВІЦЦА ЗДОЛЬНАСЦЕЙ СТУДЭНТАЎ (на матэрыяле курса «Сацыяльная псіхалогія»)

Адна з найбольш важных задач, якія вырашае сёння вышэйшая школа, - гэта ўсебаковае развіццё кожнага студэнта, развіццё яго ведаў, уменняў, навыкаў, інтуіцыі і здольнасцей.

Кожны чалавек ад нараджэння надзелены задаткамі, якія неабходны для дзейнасці і зносін з навакольным яго светам. Аднак магчымасці фарміруюцца ў чалавека толькі шляхам авалодання грамадскім вопытам ў працэсе зносін, а таксама ў працэсах навучання і выхавання. Калі мы гаворым аб авалоданні студэнтамі ведамі, уменнямі, навыкамі, фарміраванні ў іх інтуіцыі і развіцці здольнасцей, неабходна адзначыць у гэтым ролю пазнавальных працэсаў, менавіта памяці, уяўлення, мыслення, мовы, успрымання і адчуванняў. Гэтыя псіхічныя працэсы - ядро асобы чалавека, ад іх развіцця залежыць, якім і кім можа стаць чалавек у жыцці.

Напісана шмат работ па вывучэнню агульных і спецыяльных здольнасцей: музычныя здольнасці (А.Кавалеў, В.Ягункова), выяўленчыя здольнасці (Ф.Ганабалін, Н.Кузьміна), арганізатарскія здольнасці (Л.Уманскі), агульныя разумовыя здольнасці (Н.Лейтэс). У гэтых работах знаходзім адказы на пытанні, што такое здольнасці, якая іх структура, як яны фарміруюцца і развіваюцца.

У сучасных метадыках і дапаможніках прапануюцца заданні, базы якіх з'яўляюцца выкарыстанне непраграмнага найменшага матэрыялу. Галоўная задача выкладчыка вышэйшай навучальнай установы - развіццё здольнасцей студэнта непасрэдна ва ўмовах дыферэнцыраванага навучання, менавіта на лекцыях, семінарскіх і практычных заняткаў (у нашым выпадку па сацыяльнай псіхалогіі), ужыванне пры гэтым як дадатковага, так і абавязковага праграмнага матэрыялу.

Мы паспрабавалі скласці канкрэтныя практыкаванні па развіццю памяці, мыслення на базе праграмнага матэрыялу па курсу «Сацыяльная псіхалогія».

Выкладчык, выкарыстоўваючы блок гэтых практыкаванняў, можа скласці розныя камбінацыі ў залежнасці ад мэтаў і задач, якія ён збіраецца рашаць на лекцыях, семінарскіх і практычных занятках па курсу «Сацыяльная

псіхалогія». На заліках выкладчык можа выкарыстоўваць увесь блок практыкаванняў для кантролю ведаў, уменняў, навыкаў студэнтаў. Кожнае з практыкаванняў, прапанаванае намі па курсу «Сацыяльная псіхалогія», мае сваю мэту. Так, адны практыкаванні дапамогуць выкладчыку развіць у студэнтаў здольнасці фарміраваць паняцці, складаць суджэнні, рабіць правільныя вывады; другія накіраваны на тое, каб развіваць у студэнтаў аперацыйныя кампаненты мыслення: аналіз, сінтэз, параўнанне, абстрагаванне, абагульненне; трэція дапамогуць выкладчыку развіць асэнсаванае запамінанне матэрыялу студэнтамі. Задача выкладчыка - развіваць усе віды памяці (зрокавую, слыхавую, рухальную, слоўналагічную, эмацыянальную і іншыя) і апірацца пры чытанні лекцый, правядзенні семінарскіх і практычных заняткаў, на заліках на тыя віды памяці, якія найбольш развіты ў студэнтаў дадзенага ўзросту, групы, факультэта. Пры распрацоўцы метадык мы ўжывалі тэставыя метадыкі, якія ўжо вядомы (выключэнне лішняга паняцця, тэсты Айзенка па вызначэнню агульных здольнасцей і інш.). Але нашы метадыкі пабудаваны на аснове курса «Сацыяльная псіхалогія», гэта значыць, што ужываюцца абавязковыя праграмы матэрыялу па гэтай дысцыпліне.

Рагачова Л.М.,
ст.выкладчык

РАЗВІЦЦЁ ТВОРЧЫХ ЗДОЛЬНАСЦЕЙ СТУДЭНТАЎ У ПРАЦЭСЕ ВЫВУЧЭННЯ НАРОДНАЙ ПЕДАГАГІЧНАЙ СПАДЧЫНЫ

Шматлікія даследаванні айчынных і замежных псіхолагаў і педагогаў сведчаць аб тым, што толькі творчая асоба ў стане актыўна і мэтанакіравана ўздзейнічаць на навакольны свет і пераўтвараць яго. Сёння стан нашага грамадства, глыбокія крызісныя з'явы ў яго развіцці, адсутнасць дакладнай праграмы і перспектывы выхату краіны з крызісу сведчаць аб хранічным дэфіцыце творчых кадраў.

Агульнавядома, што ў кожным чалавеку закладзены тыя ці іншыя творчыя здольнасці. Але іх рэалізацыя ў многім залежыць ад таго, як будзе весціся падрыхтоўка моладзі да жыцця, якія формы і метады выхавання стануць вызначальнымі ў працэсе навучання ў школе і вышэйшай навучальнай установе.

Неабходна прызнаць той факт, што існуючая сістэма навучання ў ВНУ арыентавана на перадачу студэнтам як мага большага аб'ёму ведаў, вядомых ісцін. Імкненне ВНУ асучасіць праграмы навучання за кошт новых дысцыплін, безумоўна, дае станоўчы эфект у пашырэнні кругагляду маладых спецыялістаў. Але першыя ж крокі іх прафесійнай дзейнасці высвятляюць

